

Sociotopkartering i Klintehamn

Jenny Sandberg, 2011-10-05

Samhällsbyggnadsförvaltningen, 2011

Foton tagna av Stina Wester och Jenny Sandberg

Innehållsförteckning

INLEDNING	4
Sociotopkartering.....	5
KLINTEHAMN	6
Inledning.....	6
Tillvägagångssätt.....	6
Enkät	7
Workshop	7
SOCIOTOPKARTA.....	9
Platser på kartan	9
Warfsholm	9
Hamnen	9
Torget	10
Donnerska parken.....	12
Sicklings park	13
Skolgården	13
Klintevallen	14
Klaves hage	14
Oddvalds	14
Sicklingsäng/Ekparken	14
Rörelsemönster.....	15
Barkan.....	15
Warfsholm runt	15
Övriga platser.....	16
Barlastkajen, Kalkugnsruinen och Muldestranden	16
Området mellan konsum och ån samt busshållsplatsen	16
Skogsområde vid Garvaregatan	16
AVSLUTANDE REFLEKTIONER	17
KÄLLFÖRTECKNING	18

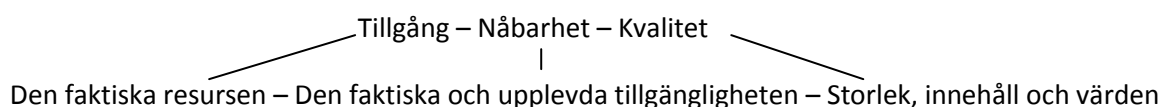
Inledning

I juni 2008 antogs "Vision Gotland 2025", den regionala utvecklingsplanen för Gotland (RUP) som har till syfte att ge riktlinjer för framtida utveckling på Gotland fram till år 2025. Utifrån visionen har översiktsplanen "Bygg Gotland" arbetats fram. I visionen framhålls de mål och visioner som kommunen vill uppfylla och som ska genomsyra den önskade framtida utvecklingen. Visionen utgår från ett hållbarhetsperspektiv vilket definieras utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter. Vad gäller de ekologiska och ekonomiska aspekterna så finns det vedertagna metoder för att ta hänsyn till dessa men det har tidigare saknats verktyg för att implementera de sociala aspekterna.

Ett av de övergripande målen i visionen är att *"Gotlänningarna har bra hälsa och mår bäst i landet"*. Faktorer som påverkar hälsan är bland annat möjligheten till delaktighet och inflytande samt tillgång till en fysisk och social miljö som underlättar och ger förutsättningar att göra hälsosamma val. Människors vardagsmiljöer har stor betydelse för såväl den fysiska som psykiska hälsan. Bra och tillgängliga grönområden är särskilt betydelsefulla för grupper som är utsatta för hälsorisker till exempel barn, personer med funktionshinder, äldre och socioekonomiskt svaga grupper.

Syftet med undersökningen är att belysa vilka grönområden och mötesplatser som invånarna och de som arbetar där nyttjar på fritiden och i verksamheten. Tidigare har en pilotstudie gjorts i Torslunden, Visby, Slite och Burgsvik.

Att få invånare/medborgare delaktiga på ett tidigt stadium i planeringen är viktigt för att bidra till förankring och förståelse åt båda håll. Den bostadsnära naturen och dess mötesplatser är en viktig resurs i människors sociala liv och för en hållbar stadsutveckling. Natur och kultur går hand i hand i städerna och den lilla trädningen i staden kan ha en viktig funktion för såväl djur- och växter som för barn och vuxna. Boverket har presenterat en modell för hur tillgången till bostadsnära natur ska säkras. Tre aspekter lyfts fram vilka ska finnas med i all fysisk planering, vare sig det gäller förvaltning av resurs eller exploatering.¹

Detta sammanfattar metoden sociotopkartering tämligen väl. Här kartläggs först vilka platser som människor nyttjar(tillgång), sedan efterfrågas tillgängligheten(nåbarhet) samt vilka värden(kvalitet) platsen har. Region Gotland har beslutat att använda sig av sociotopkartering i planeringen för att ta hänsyn till de sociala värdena vid planering. Det är en metod som utvecklats av Stockholms stad och som lyfter fram sociala och kulturella värden i bostadsnära natur.² Denna kartering som du nu håller i din hand kommer att användas som planeringsunderlag inför den nya fördjupade översiktsplanen som ska göras för Klintehamn inom några år.

---

¹ Boverket

² Stockholm Stad, s.10

Sociotopkartering

Sociotop kan jämföras med biotopbegreppet, istället för att som biotop beskriva de abiotiska och biotiska förhållandena beskrivs de sociala och kulturella. Sociotopen är enbart kvalitativ och visar på vad brukarna anser om platsen i fråga.

*"Biotopen är platsens liv och form (t ex sandstrand), sociotop den upplevda och värderade platsen (t ex badstrand)."*³

I och med förtätning byggs ofta viktiga grönområden bort. I Stockholm startade arbetet med att säkerställa de sociala värden som finns i grönområden och parker 1996. Sociotopkarteringar har sedan gjorts i stora städer såsom Stockholm, Göteborg och Helsingborg men även i mindre orter såsom Hedemora och Östervåla.

Sociotopkartering består av en brukarvärdering och en expertvärdering. Brukarvärderingen är den sammanvägda bedömningen utifrån de undersökningar som har försökt att fånga ett brukarperspektiv. För att få fram ett underlag till detta kan flera metoder användas som enkäter, intervjuer och grönvandringar. Med expertvärdering menas det arbete som kommunens tjänstemän genomför i processen då platsen bedöms genom observationer och erfarenheter utifrån deras expertisområden.⁴ En sociotopkarta är en karta som illustrerar vilka platser människan använder i sin utemiljö samt vad de gör där.⁵ På kartan visas vilka sociotopvärden som finns på vilka platser. Dessa identifieras utifrån vad brukarna har svarat hur de nyttjas. Att kategorisera värdena blir upp till den som skapar kartan. Dessa värden är platsspecifika och individuella. I en rapport utgiven av Statens folkhälsoinstitut har åtta kvaliteter kartlagts som är av vikt för att människor ska uppfatta områden som attraktiva. Dessa åtta kvaliteter är: Det vilda, det artrika, det rymliga, det rofyllda, det lekfulla, det gröna torget, det festliga och det kulturella. De ligger till grund för hur sociotopvärden har kategoriserats.⁶

Den gotländska varianten är anpassad för att kunna tillämpas i mindre tätorter. I de gotländska tätorterna bor det färre människor och det är inte heller samma parkstruktur som i storstäderna. Vanligen har också invånarna nära till tätortsnära naturområden. Den gotländska inventeringen lägger mer tyngd på invånarnas erfarenheter än expertens observation. Vi har också valt att rikta oss till grupper i samhället som vanligtvis inte kommer till tals i planeringssammanhang.

---

³ Stockholm Stad, s.10

⁴ Ståhle

⁵ Ibid

⁶ Statens Folkhälsoinstitut

Klintehamn

Inledning

Klintehamn är en ort belägen på västra sidan av Gotland, 33 kilometer söder om Visby. Klintehamn ligger i Klinte socken som har 1579 invånare⁷, varav 1 363 personer bor i Klintehamn tätort⁸. Precis som namnet avslöjar så finns här en hamn med både last- och persontrafik. Klintehamn utgör porten till Stora Karlsö, ett sedan länge uppskattat utflyktsmål för naturturism. I centrum finns bibliotek, café, restauranger, hantverksbutiker, apotek och mataffärer. Kollektivtrafiken mellan Visby och Klintehamn går med täta turer vilket ger goda pendlingsmöjligheter. Förutom den kommunala grundskolan i Klintehamn finns det fristående Donnersgymnasiet samt K-A Westbergs grundskola som drivs av Hasselakollektivet.

Tillvägagångssätt

För att få ett brett underlag krävs det att flera olika metoder används för att fånga in tankar och åsikter om orten. Enkäten ger en chans till att få en bild av vilka platser som är uppskattade i orten, hur de används och varför de är favoritplatser. Intervjuer och workshops ger en djupare inblick och grönvandringen ger en helhetsbild och spontana tankar kring hur områden används och hur invånare rör sig på orten. Vid förberedelserna har också urvalet av intervjupersoner, deltagare etc tagits i beaktning för att säkerställa att de grupper som vanligtvis inte kommer till tals i planprocessen nu finns representerade.

Resultatet från samtliga delar vägs sedan samman till en karta (Bilaga 1) och avsnittet Sociotopkarta. Till viss del har även egna observationer legat till grund för senare bedömning.

Enkäten ger en bredare bild av vilka platser som används och många får chans att komma till tals. I Klintehamn delades 300 enkäter ut till lika många slumpvist utvalda hushåll. En person per hushåll ombads svara på enkäten och skicka tillbaka den i det frankerade svarskuvertet. Det kom in några samtal som önskade att få extra enkäter samt uttryckte att deras favoritplatser inte fanns med på kartan. Totalt kom det in 103 svar vilket ger en svarsfrekvens på 34 procent.

I enkäten speglades inte barnens vardag då det har visats sig vara svårt att få svar från barn under 18 år. För att få med barnens perspektiv genomfördes workshops tillsammans med årskurs 3 och 5 på Klinteskolan samt samhällssettor från Donnersgymnasiet. Dessa gav en bild av vilka platser de använder i sina närområden samt runt skolan. Vi diskuterade också hur de tog sig till skolan. På Donnersgymnasiet deltog 8 tjejer och 4 killar i en workshop. På workshopen i Klinteskolan deltog sammanlagt 14 tjejer och 12 killar i workshop från årskurs 3 och 5.

En grönvandring genomfördes den 21 juni 2011, inbjudan till vandring gjordes genom publika anslagstavlor i butik och bibliotek. Information spreds också via Röda korset och några andra föreningar i Klintehamn ut till medlemmar och övriga som kunde tänkas vara intresserade. Tillsammans deltog fem kvinnor och fem män. En grönvandring ger konkreta tankar och åsikter och oftast en bra inblick i hur man rör sig och använder ortens grönområden. Det framkommer också hinder och barriärer samt trygga och otrygga platser. Promenadens rutt ska vara öppen för

---

⁷ Region Gotland

⁸ Statistiska centralbyrån

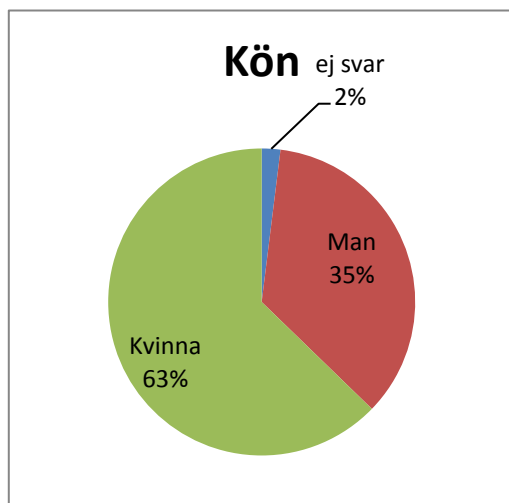
förändring och det är deltagarna som styr samtalet. Vi lämnar över ordet till deltagarna och tar steget tillbaka för att lyssna och notera det som sägs.

Intervjuer genomfördes på Röda korset samt med lärare på Klinteskolan och totalt har 5 kvinnor blivit intervjuade.

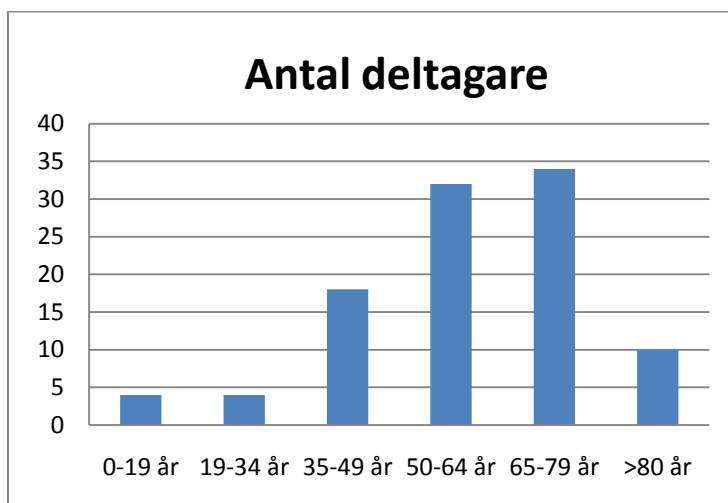
För att skapa ett nätverk av kontakter på en mindre ort är det bra att vid intervju eller kontakt fråga efter tips på fler personer som kan tänkas vilja dela med sig av sina tankar och erfarenheter. På så sätt får man kontakt med nya informanter som sedan banar väg för nya kontakter. Denna metod kallas snowballing (snöbollseffekten).

Enkät

Av de 103 som svarade på enkäten var 63 procent kvinnor och 35 procent män, två procent angav inte kön. Mer än hälften av de som svarade på enkäten bor i villa eller radhus endast 15 procent har inte tillgång till balkong eller uteplats.

Figur 1 Andel kvinnor och män som svarade på enkäten

Figur 2 Antal respondenter uppdelade i ålderskategorier

Den mest representerade ålderskategorin av respondenter är mellan 50 – 79 år. I ålderskategorin 0 – 34 år svarade åtta personer och tio personer i kategorin 80 år eller äldre (se figur 2). Av de som svarade på enkäten var det vanligast att de hade högst 5 min till sin favoritplats tätt följt av 6 – 15 min. De flesta går till fots det vill säga 72 procent och 23 procent använder främst cykel för att ta sig till sin favoritplats.

Det är många som anser att platserna de angett som favoritplatser i enkäten kan utvecklas ytterligare. Framförallt har det varit skötselfrågor, bättre underhåll, belysning och bänkar som har ansetts förhöja platsens värde.

Workshop

De flesta som deltog i workshopen på Donnersgymnasiet bodde inte i Klintehamn utan i andra orter på ön. De flesta åker buss till skolan.

Grupperna anser att skolan är bra att vara på under skoltiden och efteråt. De tycker att den är mysig och att det är en trivsamt miljö utan bråk och konflikter. Efter skolans slut åker de hem för att umgås

med vänner, plugga eller idrotta. Det är sällan de stannar kvar i Klintehamn. På fritiden så ägnar de sig bland annat åt fotboll, ridning, löpning och simning.

Samtliga har kompisar som bor i Klintehamn, på sommaren träffas man ofta utomhus annars så tillbringar man tiden hemma hos varandra. Utomhus träffas man på fotbollsplanen, hamnen, torget, rökrutan vid Hassela. På torget spelar man också basket. På frågan om de tycker om att vara utomhus på egen hand så menar de att de ofta har ett syfte exempelvis att man springer Barkan eller är ute och rider eller går.

Resultatet från workshopen med barnen på Klinteskolan är invävd i avsnittet Sociotopkarta.

Sociotopkarta

Kartan (bilaga 1) är en sammanvägd bedömning av enkätsvar, workshops, intervjuer samt grönvandringen. Enkäten har gett bra vägledning i hur grönområden i Klintehamn används av den breda skaran. Arbetsmetoderna har varit värdefulla i arbetet på så sätt att det har gett djupare inblick och hur vissa grupper använder sina närområden. I tabellen i bilaga 2 visas förklaringar till de sociotopvärden som finns utsatta på kartan samt i beskrivningen av platserna längre fram i skriften.

Platser på kartan

Warfsholm

Sociotopvärde: Bad, Båtliv, Mötesplats, Naturupplevelse, Picknick, Promenad, Utblick mot havet, Kulturupplevelse, Vila

Warfsholm ligger mittemot hamnen i Klintehamn och är ett populärt mål för Klintebornas rekreation. Detta är männens favoritplats. Hos kvinnorna kom Warfsholm på andra plats. Barnen på Klinteskolan berättade att detta var ett utflyktsmål och ett bra ställe att bada på.

"Lättillgänglig för de flesta. Anspråkslös liten grillplats. Man kan vara ensam där men också flera i sällskap." *"Fantastiskt ställe för många aktiviteter och upplevelser för hela familjen."*

Förbättringar: Flera kommentarer har kommit in om att cykel- och gångbron kan göras bredare.

Hamnen

Sociotopvärde: Bad, Mötesplats, Båtliv, Utblick mot havet, Liv och rörelse, Naturupplevelse (fåglar)

Det är många ungdomar som går och cyklar till hamnen och Warfsholm för att bada. Hamnen är det enda stället där de kan hoppa och dyka. *"Ett attraktivt område året om."* Det är också en plats för skateboard och Waveboard. När de tillfrågade eleverna på Donnersgymnasiet träffar kompisar i Klintehamn så brukar de sola, bada, grilla och umgås med vänner i hamnen.

Länsväg 140 utgör en barriär för gående och cyklister. Samtliga i grönvandringsgruppen var djupt oroade över att det skulle bli ännu mer tung trafik i och med utbyggnaden av hamnen. De känner inte att det finns en länk mellan centrum och hamnen och det finns inte heller några tydliga markeringar hur man ska bete sig som gående. Kommer man som bilist finns det varningsskyltar för cyklister, men för cyklister finns det ingen tydlig passage. Korsningarna är heller inte konsekventa då det vid korsningen till hamnen är stopplikt medan det inte är de i de andra två korsningarna/utfarterna. *"Det är ett osäkert och otryggt stråk på grund av vägen."*

Många i grönvandringsgruppen ansåg att det borde anläggas en rondell för att sänka farten.

Förbättringar: *"Önskvärt med lite träd och buskar och någon blomlåda. Någon liten affär med fisk och souvenirer."* "Genomföra de föreslagna planerna." "Fler båthus framför de permanenta båtplatserna. Utbyggnad av gästhamnen till en säkrare hamn."

"Hamnen bör förbindas med samhället. Idag är hamnen avskuren av väg med mycket trafik. Innan vägen drogs om var hamnen mycket mer tillgänglig. Gångbro eller gångtunnel behövs, gångväg till hamnen Warfsholm. Hamnområdet bör utvecklas så att det rymmer fler verksamheter. Det finns gott om plats för detta. Titta på Nynäshamn och lär. Dagens vägövergång är farlig, allra helst för cyklande barn."

Torget

Sociotopvärde: Lek, Blomprakt, Liv och rörelse, Vinteraktivitet, Spontanidrott, Mötesplats

Kallades förr för lantmannaplan och är ombyggd på initiativ av en sockengrupp och Region Gotland. Här har nu ett torg utformats med gångstråk, sittrundel och lekpark samt basketplan. Torget används under Klinte marknad och många under intervjuerna sammanknippar torget med just det. Flera anser att det är en fin plats att passera. Lekparken används mycket av olika åldrar och det är en populär plats för barnbarnen. Här träffar ungdomarna kompisar och de äldre vilar på bänkarna, barnen leker i lekparken. På vintern åker de mindre barnen pulka nedför kullen vid lekplatsen.

Under workshopen i årskurs 5 berättade en kille: *"Det finns en lekpark, en nära konsum. Där hänger man, träffar kompisar. Jag älskar Klinte marknad, här är karuseller!"* Men ett annat barn svarade då *"Det är dyrt med karuseller så vi åker knappt..."*

Under vandringen kommenterade en av deltagarna att det är negativt att torget inte har något namn. Under denna studie har det i enkäter och intervjuer benämnts: torget mitt emot konsum, konsumparken eller bara torget.

Förbättringar: Bättre belysning som möjliggör längre dagar för lek och för att öka känslan av trygghet. Lekparken ligger omringad av buskage på norra sidan där även entrén från torget är, vilket gör att det blir en mörk passage på kvällen. En av kvinnorna uttryckte att: *"det är bra att ha koll"*, i samband med att vi diskuterade belysning. Företagarföreningen framförde en önskan om en mer tydlig torgplats då det finns tankar om att starta upp torghandel. Vid övergångsstället mellan Coop och torget måste man lyfta rollatorn för att komma upp på trottoaren, det borde åtgärdas för att öka trygghet och tillgänglighet.

Donnerska parken

Sociotopvärde: Blomprakt, Promenad, Naturupplevelse, Vila, Kulturupplevelse, Picknick,

Parken ligger mittemot biblioteket och har under det senaste året gjorts i ordning med nya planteringar och bänkar. Här cyklar eller går man gärna igenom för att titta på blommorna. En man uttryckte under vandringen: *"Det är härligt med förnyelsebar energi så nära inpå!"* angående att man ser vindkraftverken från parken. Här inleddes en diskussion kring det området där vindkraftverken satts upp. En man menade på att det bromsar utvecklingen åt det hållet på grund av skyddsavstånd. Han menade att det är där Klintehamn har växt på senare år, de vid Oddvalds har inte visats så stort intresse för. *"Ska man bo i Klintehamn vill man se havet."*

"Jag har många minnen härifrån Klintehamn. Var med när kungen skrev på stenen 1953. Gått ofta och mycket till Bibblan. Nu är jag med i PRO som har sin lokal bredvid Bibblan. Skönt att bygden utvecklas."

Förbättringar: I parken står det mycket vatten på våren och hösten och is på vintern vilket till stor del hindrar användningen under den tiden på året.

Sicklings park

Sociotopvärde: Naturupplevelse, Vila, Blomprakt, Kulturupplevelse.

En anonym park som när den besöktes under grönvandringen beskrevs som underbar, vacker och rofylld. Drivs av Suderviljan och trädgårdsgruppen. Flera i sällskapet hade aldrig tidigare varit där och blev väldigt förvånande att det fanns en sådan vacker plats i Klintehamn. I några av enkätsvaren har platsen angivits som favoritplats.

"Hit går man för att titta på blommor eller för att vara själv, meditera, koppla av, komma bort. Man får vara ifred och det finns många platser att vara ensam på."

Skolgården

Sociotopvärden: Lek, Spontanidrott, vinteraktivitet

"På vintrarna åker man pulka vid skolans backe. Vi får inte åka snowboard i backen men det får fyrorna. På skolgården kan man också åka skridskor" - Tjej årskurs 3

Mycket ungdomar och barn som nyttjar spontanidrottsplatsen. Men några ur grönvandringsgruppen anser att den är felplacerad eftersom man får känsla av att den tillhör skolan och att de har förtur.

På platsen åker två barn inlines när vi går förbi under grönvandringen, de berättar att här leker man och att de tycker att det är jättebra med fotbollsplanen(multisportarenan)!

I anslutning till skolgården ligger "Skolskogen", som används till lek och uteklassrum av förskolan och de lägre årskurserna. Här bygger de kojor, plockar pinnar, spårar, tittar på träd och blommor och räknar matte.

Klintevallen

Sociotopvärde: Spontanidrott, Kulturupplevelse (evenemang), mötesplats

Fotbollsplanen som är väl använd av barn från både årskurs 3 och 5 och några av eleverna på Donnersgymnasiet. Den har också angivits som favoritplats i enkäten som en plats för möten och föreningsaktiviteter.

Klaves hage

Sociotopvärden: Naturupplevelse, Promenad

Används till hundrastning, promenader och lek. Det finns många stigar som används av de boende i området.

"Går jag en kortare sträcka med hunden går jag gärna där!"

Oddvalds

Sociotopvärde: Vinteraktivitet, Lek

"En fin pulkabacke med mycket barn som springer där. Omsorgen och skolan går dit!"

Förbättringar: "Att man lämnar områden som är planerade grönytor utan att klippa, slår det meter högt och sedan lämnar höet att ligga och lukta är bedrövligt. Kullen går inte att använda med så mycket gräs på."

Sicklingsäng/Ekparken

Sociotopvärde: Naturupplevelse

En före detta festplats i Klintehamn med många stora vackra träd. Ligger i nära anslutning till förskola och ett lägenhetsområde. Tidigare fanns där en lekplats men som nu tagits bort. Här finns bänkar att sitta och vila på en väl upptrampad stig går igenom området vilket tyder på att många passerar här.

Förbättringar: En kvinna önskade under grönvandringen att bänkarna skulle ställas ut tidigare och stå kvar längre då platsen ligger mittemellan bostaden och affären och är därför en bra plats för paus när benen inte orkar.

Rörelsemönster

Barkan

Sociotopvärde: Promenad, Naturupplevelse, Motion, Vila, Vinteraktivitet

Barkan, Motionsspåret eller elslingan som den också ligger i anslutning till Klinteskolan.

Motionsspåret är 2500 m långt och elbelyst. Detta är kvinnornas favoritplats från enkäten. En väldigt populär slinga att gå med sin hund eller om man ska ta en löparrunda. En av kvinnorna från vandringen går ofta där med hunden och möter många hundägare och ibland även personer med barnvagn. Skolan använder den för en daglig promenad med de yngre barnen.

”Det har blivit mer öppet sedan spåret blivit breddat, ljusare, torrare, riktigt fint!” Man 65 – 79 år

Förbättringar: Behöver barkas om och det är frågor kring skötsel av skog. Bänkar längs med motionsspåret.

Warfsholm runt

Sociotopvärde: Promenad, Naturupplevelse, Vila, Kulturupplevelse, Utblick mot havet, Motion, Bad, Liv och rörelse.

Att gå ner till hamnen för att fika eller gå Warfsholm runt är mycket vanligt och det är det populäraste gångstråket för längre promenader i Klintehamn både vid grönvandringen och utifrån enkätresultatet.

”Warfsholm runt är söndagspromenad sedan jag var barn. Det har därför en speciell plats i mitt hjärta, sedan många av mina anhöriga är borta.” – Kvinna

Övriga platser

Barlastkajen, Kalkugnsruinen och Muldestranden

Det här området är ett populärt strövområde med närhet till havet. Barlastkajen var förr en badplats men används inte längre det. Området är under vissa tider på året sankt vilket då gör det otillgängligt för rekreation.

Området mellan konsum och ån samt busshållsplatsen

Förbättringar: *"Förvandla den före detta trädgården till en plats man kan vänta på bussen, ordna en bra busshållplats. Riv det hindrande siktskymmande hörnhuset. Platsen kan binda ihop vårt fina torg med idrottsplatsen genom gångstråk. Avsätta yta till P-plats för bilåkande busspassagerare."*

Skogsområde vid Garvaregatan

Här rastar man hunden, springer och går promenader. Det finns stigar att gå på. Men här anser några deltagare under grönvandringen att det vore ett bra område att bygga bostäder på.

Avslutande reflektioner

Vid en kvalitativ studie som denna är det som tidigare sagts väldigt viktigt att använda flera olika metoder för att bredda underlaget. Att svarsfrekvensen för enkäten blev låg gör att det inte går att generalisera på samma sätt som om svarsfrekvensen varit hög. Det ger ändå en första överblick om vilka platser som är populära i Klintehamn. De kommentarer som kommer in genom enkäterna är viktiga för analysen och ger också även de som svarar på enkäten chans att uttrycka sig i skrift. Grönvandring är en bra metod för att få in åsikter och tankar om hur grönområden används och upplevs och många uppskattar den formen av dialog.

I Klintehamn är det tydligt att de absoluta favoritplatserna för Klinteborna ligger i nära anslutning till havet. Platserna har många sociotopvärden som ofta är förknippade med naturupplevelsen såsom att vara nära havet eller att titta på fåglar eller växtlighet. Det är också intressant att utevistelsen är starkt kopplad med rörelse såsom promenad eller motion. Det är inte många som använder sina favoritplatser till att läsa en bok eller träffa vänner och bekanta.

Många passerar väg 140 ut mot hamnen, Warfsholm eller Muldestranden och många upplever vägen som en barriär och en otrygg övergång till sina favoritplatser eller stråk. Det är viktigt att ta upp denna fråga i kommande planering då det är viktigt att ta vara på de sociala värden som finns i Klintehamn samt att uppmuntra att man väljer bort bilen vid val av transport till sina favoritplatser.

Undersökningen har gett en djupare inblick i hur Klinteborna använder grönområden, parker och torg i sin vardag och vilka värden som uppskattas på dessa platser. Det är viktigt att de sociala värdena bevaras eller stärks för att invånarna även i fortsättningen ska kunna känna sig stolta över sitt samhälle och identifiera sig med sin bostadsnära natur.

Källförteckning

Boverket, *Bostadsnära natur*. (2007)

Region Gotland, *Gotland i siffror*. (2010)

Statistiska centralbyrån, *Tätorternas landareal, folkmängd och invånare per km²* (2005) och (2010)

Statens Folkhälsoinstitut. *Grönområden för fler – en vägledning för bedömning av närhet och attraktivitet för bättre hälsa*. Östersund (2009)

Stockholms stad, stadsbyggnadskontoret. *Sociotophandboken, planering av det Offentliga uterummet med stockholmarna och sociotopkartan*. (2003:2)

Ståhle, A, (2002). red. *Sociotopkarta för parker och andra friytor i Stockholms innerstad - om metoden, dialogen och resultatet*. Stockholm stad, Stadsbyggnadskontoret och Gatu- och fastighetskontoret.

Sociotopkarta Klintehamn 1:10 000

Teckenförklaring

- Stråk
- Sociotopyta

Sociotopvärden

- Bad
- Blomprakt
- Båtliv
- Kulturupplevelse
- Lek
- Liv och rörelse
- Motion
- Mötesplats
- Naturupplevelse
- Picknick
- Promenad
- Spontanidrott
- Utblick mot havet
- Vila
- Vinteraktivitet

Bilaga 2

Sociotopvärden på kartan

Sociotopvärde	Beskrivning/enkätalternativ
Bad	Där badar jag
Båtliv	Titta på båtar
Lek	En plats att leka på
Motion	Där går jag stavgång Där springer/joggar jag Där cyklar jag
Mötesplats	Där umgås jag med vänner
Naturupplevelse	Där tittar jag på fåglar Där tittar jag på växter Där tittar jag på djur och insekter
Picknick	Där har jag picknick eller gör utflykter Där grillar jag
Promenad	Där rastar jag hunden, Jag passerar där varje dag Där promenerar jag
Spontanidrott	Där spelar jag fotboll Där åker jag skateboard/ spelar streetbasket
Sällskapslek	Där spelar jag brännboll, kubb etc.
Utblick mot havet	Utsikt över havet, höra vågornas brus, havet
Vila	Där är jag ensam med mina tankar, Där läser/ målar/skriver jag
Vinteraktivitet	På vintern åker jag skidor/pulka där
Kulturupplevelse	Deltar i evenemang, Där har jag många minnen
Liv och rörelse	Titta på människor,
Blomprakt	Titta på blommor/ planteringar

